

his sumptis s'm illud nomē: vt canis vno noie p̄dicat de cane
lacrabili. sidere celesti. 7 pisce marino. nō aut s'm illud nomen
ratio est eadē omnib; sed alia 7 alia. Denominatiua dicuntur q̄
cunq; ab aliquo solo casu sunt dīna. 7 s'm illud nomē habent
appellationem: vt a grāmatica grāmaticus. a fortitudine for/
tis. Ad grāmaticus 7 fortis p̄dicant denominatiue. 7 ideo ac
cidens dicitur denominatiue predicari.

Finit tractatus secundus
Sequit tractatus tertius

D cognoscendum predicamenta. quedā sunt
necessario premitenda. sine quorum cognitio
nē nequa q̄ potest haberi cognitio predicamē
torum. Et ideo distinguemus cum Aristotele
triplicem modum predicandi.

Primū an̄ predicamentum in ḡnē ē definitio
eorum que predicantur. quedam sunt vniuoca. quedam
equiuoca. 7 quedam sunt denominatiua. **E**quiuoca dicitur
quorum solum nomen est commune. 7 ratio substantie s'm
illud nomen est diuersa: vt animal significat animal viuum
et animal pictum. 7 nomen eis solum est commune. 7 s'm illud
nomen ratio substantie est diuersa. Dicimus enim de leone
picto in pariete. ecce terribile animal. Et de leone viuo idem
dicimus equiuoce. Et de statuis regum dicimus. Isti sunt ta
les reges. 7 de his qui adhuc viuunt idē dicimus. Isti sunt
tales reges. sumēdo nomē regis equiuoce. **U**niuoca dicitur
quorum nomē est commune 7 ratio substantie s'm illud
nomen est eadē: vt hoc nomen animal est cōmune homini et
boni. 7 s'lr ratio substantie scđm illud nomē est eadem. Dici
mus em̄ homo est animal. bos est animal. 7 homo est substā
tia animata sensibilis. 7 bos est substantia animata sensibi/
lis. 7 sic nomen est eis cōmune 7 ratio eorum est eadē s'm il
lud nomen. Nichil em̄ aliud est homo scđm q̄ est substantia a
nimata sensibilis. 7 similiter bos. **D**enominatiua dicuntur
quecunq; ab aliquo solo casu sunt differentia. 7 scđm illud no
men habent appellationem: vt a grāmatica grāmaticus.
ab albedine albus. Differentur solo casu id est sola cadētia que
est a parte rei. 7 scđm illud nomen habent appellationem. Flo
men autem denominatiuum debet communicare cum no

*ugeti hup uelud
nullu equiuocu est
e pambili in ḡnē
ndq; q̄ solū dē
intelligi de quoro
equiuocitate q̄ dicitur
terribi plura s'm
pmb eub hano e
no de equiuoco eq
no n quodlibet pa
e und no multipl
vt namb carabali
hano namb s'lr
chp̄ p̄p̄t̄ m̄
Equiuocu dē q̄d s'm
dimo h̄ d̄p̄ s'm
Equiuocu est d̄p̄
Equiuocu est q̄d
quod equiuocu est
voo a q̄ plura s'm
Equiuocu equiuocu
q̄ no s'm voo
no yllud ē minor
namb d̄p̄ s'm
illud d̄p̄ s'm
q̄ d̄p̄ aut p̄ba at
s'lr h̄t et illud q̄
q̄d namb d̄p̄
p̄ d̄p̄ d̄p̄ illud
p̄ quib; p̄ d̄p̄ q̄
aut d̄p̄ ad mat
vna s̄. et q̄ aut p̄
q̄ aut vltimū
substantia autem p̄
est. et no aut*

mine vniuerso in principio et differre in fine: vt a grāmatica/
grāmaticus. a fortitudine fortis

¶ Secundum antepredicamentum
in genere est diuisio

¶ Eorum que dicuntur. quedam dicuntur cum completio/
ne: vt homo currit. quedam sine cōplectione: vt homo

¶ Octo sunt modi essendi in

¶ Sed plus quāz alterz mēbz huius diuisionis subdiuidat
distinguendi sunt modi essendi in. qui necessarij sunt ad ea q̄
dicuntur ¶ Primus modus essendi in est sicut pars integra/
lis est in suo toto: vt digitus in manu z paries in domo ¶ Se
cūdus modus essendi in est sicut totū integrale est in suis pri
bis simul sumptis. sicut domus in pariete tecto z fundamē
to ¶ Tercius modus est sicut spēs in suo gñe: vt hō in animali
vel vnumq̄q; inferius in suo superiori ¶ Quartus modus ē
sicut genus est in spē: vt aīal in hōie. vel quodlibet supius in
in suo inferiori ¶ Quintus modus dicitur sicut forma sub/
stantialis est in materia: vt aīa in corpe. vl' forma accidētalī
seu accidens in subiecto: vt albedo in pariete ¶ Sextus mo
dus est sicut aliquid est in sua causa efficiente: vt regnum in re
gente ¶ Septimus modus est sicut aliq̄d est in suo fine: vt h
tus in btitudine ¶ Octanus modus ē sicut contentum est in
cōtinente: vt vinū in vase. locatū in loco Hos autē modos es
sendi indistinguit Aristo. q̄rto physicor. Boetius autē assig
nat nouem. qz subdiuidit q̄ntū. Un̄. Insunt pars totū. gen⁹
et spēs. calor. igni. Rex in regno. res in fine. locoq; locatum

¶ Eorum que sunt. quedam dicuntur de subiecto. in subiecto
vero nullo sunt: vt genera z species substantie z differētie ea
rum. que omnia dicuntur substantie vniuersales. extēso hoc no
mine substātia: vt aīal hō rōnale Dici de subiecto vt hic su
mī. est dici de inferiori: vt animal d: de homine z homo de
forte. z color de albedine Et eē in subiecto: vt hic sumī est h
q; accidēs est in subiecto. Alia vero neq; de subiecto dicunt.
neq; in subiecto sunt: vt indiuidua substātie Alia dicuntur de
subiecto z sunt in subiecto: vt gñā z spēs alioz nouem p̄dica
mētoz dicunt de inferiorib; z sunt in subiecto sicut accidēs ē
in subiecto: vt color dicitur de albedine: vt de inferiori et est
in corpore: vt in subiecto. Alia vero in subiecto sunt. z de sub

*Dirig^o no^o i^o x^o h^o c
q; q; dicitur^o h^o p^o*

*111
112
113
114
115
116
117
118
119
120*

*e subiecto. r. de ip
ore q. subiecto
ut am dicitur q
alio*

secto nullo dicunt: vt scētia est in aīa vt accēs in subiecto et non d̄ de aliquo inferiori. z iste color est in subiecto vt in corpe et nō d̄ de subiecto. Nis em̄ color in corpore est

¶ Terciū aīp̄dicamentū in genere est regula
Quando atqz de altero p̄dicat vt de subiecto. quēcūqz de eo qd̄ p̄dicat dicuntur oīa de subiecto dicunt: vt sortes est hō. et hō est aīal. ergo sortes est aīal. ¶ Diuersoz genēz nō subal/ternatim positoz diuerse sunt spēs z d̄nē: vt aīalis z sciētē q̄ sunt diuerfa genera. Differentie em̄ aīalis sunt rōnale z irrōnale. Diuidit em̄ p̄ has d̄nās. aīalium. aliud rōnale aliud irraci onale. Differentie aut̄ sciētē sunt naturale morale z fermoci nale. Diuidit em̄ sciētia per has differentias: vt sciētiarum alia naturalis. alia moralis. alia fermocinalis.

De p̄dicamētis in generali

¶ Eozū que fm̄ nullā cōplexionē dicuntur. singulū aut̄ aut sig nificat substantiā. aut q̄tītatē. aut qualitatem. aut adaliqd̄ aut agere aut pati. aut vbi. aut quādo. aut situm esse aut habe re. Est aut̄ substantia vt exēplariter dicamus: vt hō equus. q̄tī tas: vt bicubicū tricubicū. qualitas: vt albedo nigredo. adā/ liqd̄: vt duplū triplū. vbi: vt in loco esse. quādo: vt heri fuisse cras fore. situs: vt iacere sedere. habere: vt calciatū esse arma tū esse. agere: vt vtere secare. pati: vt secari vti. His habitis dicendum est de vnoquoqz p̄dicamentozum in speciali. z pri mode substantia cum sit p̄oz alijs p̄dicamentis

Substantia aut̄ diuiditur per p̄mam z scōdam. Prima substantia est que p̄prie p̄ncipaliter z maxime substare dicit. Vel p̄ma substantia est que neqz in subiecto ē ne qz de subiecto d̄: vt aliquis homo aliquis equus. Secunde substantie sunt spēs in q̄bus sunt p̄me substātie z harū spērū genera: vt hō z aīal. Est em̄ aliqd̄ hō in homie qui est spēs. et homo in aīali quod est gen us. Et indiuidua dicuntur prime substantie. qz primo substant alijs. Genera. vero z spēs bicubi tur secunde substantie qz secundario substant. Aliqd̄ em̄ homo dicit grāmaticus. dicitur currens. d̄ animal z substantia. ergo homo dicitur grāmaticus currens animal z substantia

¶ Item ea que dicuntur de subiecto oīa p̄dicantur noīer z rōe: vt homo p̄dicat de sorte z platone. Eozum vero q̄ sunt in subiecto. in pluribus q̄p̄ez neqz nomen neqz ratio p̄dicatur

Handwritten marginal notes in Latin script, including phrases like 'non dicitur de subiecto' and 'substantia est que proprie principaliter'.

Handwritten marginal notes in Latin script, including phrases like 'omnis res est in subiecto' and 'omnis ratio p̄dicatur'.

de subiecto: vt hec albedo vel hoc albū. In aliq̄b̄ aut̄ nomen
nihil phibet p̄dicari de subiecto. rōem vero p̄dicari de sub/
iecto est impossibile: vt album p̄dicatur de subiecto. Ratio ve
ro albi nunq̄s de subiecto p̄dicatur. ¶ Item sc̄darum substan
tiarum sp̄s est magis substantia q̄s genus qz sp̄s ē p̄indoz
prime substantie q̄s genus. z etiā qz pluribz substat. Quibus/
cūq̄ em̄ substat genus eisdem substat sp̄s. z cū hoc sp̄s sub
stat ipsi generi. Sed sp̄s specialissime equalr̄ substant. et e/
qualiter sunt substantie: vt homo equus z similia

¶ Proprietates substantie sunt sex

¶ His visis dicendum est de cōmunitate z p̄prietatibus sub
stantie. Prima est. Cōmune est omni substantie in subiecto nō
esse. qz esse in subiecto competit soli acc̄ti. hoc patet de p̄mis
substantijs per definitiōem p̄me substantie. Defectū dia patet
inductōe z syllogismo. Inductōe sic. homo nō est in subiecto
equus nō est in subiecto. z cūq̄s. ergo nulla sc̄da substantia est in
subiecto. Syllogismo sic. Nihil eorum que sunt in subiecto
p̄dicatur nomie z rōne de subiecto. sed ois sc̄da substantia
p̄dicatur noie z rōne de subiecto. ergo nulla secunda substantia
est in subiecto. hoc aut̄ non est. p̄prium substantie sed etiam
differentie competit. z hoc intelligitur de differentijs substan
tie. Nec em̄ est instantia de partibus substantie que sunt in to
to. z ideo videntur esse in subiecto. qz aliud est modus essen
diū: vt acc̄tis in subiecto. z aliud est sicut pars in suo toto: vt
p̄prium patuit. Secūda est. oibus secundis substantijs z earū
differentijs p̄c̄it vniuoce p̄dicari de p̄mis. Dec em̄ oia p̄e
dicantur de p̄mis substantijs nomine z rōne quare vniuoce
p̄dicantur. Tercia est. ois p̄ma substantia significat hoc ali
quid id est indiuiduum z vnum numero. sed secunda substan
tia videtur significare hoc aliquid sub appellatōis figura. eo
q̄ est in p̄ma substantia z est de essentia eius. non aut̄ signifi
cat hoc aliqd̄ sed potius quale qd̄ siue cōmune. Nō em̄ illd̄ qd̄
significat p̄ sc̄dam substantiā est vnū numero sicut illud qd̄ si
gnificatur per p̄mam substantiam. Quarta p̄prietas est sub/
stantie nihil est contrarium. sed hoc non est p̄prium substantie
qz non conuenit soli substantie sed etiam q̄sitati z quibuslibz
alijs Quinta p̄prietas est. substantia non suscipit magis neg
minus. Non em̄ dico qz vna substantia noy magis substat q̄s

¶ Dicitur
sp̄s est p̄p̄rius
genus substantie q̄s
genus etia est dicitur
p̄p̄rius nō est p̄p̄rius
tota q̄s ē p̄p̄rius
substantie p̄p̄rius q̄s
p̄p̄rius gen̄

¶ Dicitur
q̄s sit 2 et q̄s
p̄p̄rius p̄p̄rius q̄s
p̄p̄rius nō est p̄p̄rius
et esse 2 aliud p̄p̄rius
am̄ dicitur z subiecto

¶ Dicitur signifi
cat p̄p̄rius
nō est p̄p̄rius
p̄p̄rius p̄p̄rius

¶ Dicitur her
p̄p̄rius qz h̄ic
p̄p̄rius nō est p̄p̄rius
p̄p̄rius et dicitur
p̄p̄rius p̄p̄rius
p̄p̄rius h̄ic p̄p̄rius
p̄p̄rius est p̄p̄rius
p̄p̄rius ad p̄p̄rius
p̄p̄rius p̄p̄rius ad addit̄ nō est p̄p̄rius
p̄p̄rius p̄p̄rius p̄p̄rius p̄p̄rius

alia. sed dico q̄ vnaqueq̄ substantia fin esse sui nō intēditur
neq̄ remittitur: vt album quandoq̄ est magis album quā
dog minus album. fortes vero non est magis homo q̄ est p
q̄ alio tpe. nec magis homo q̄ plato. Sexta p̄prietas q̄ est p
p̄prium substantie. est cum sit vna ⁊ eadem numero. sc̄z
sui mutatōem esse susceptibilem contrariorum: vt idem ho
mo aliquando est calidus. aliquando frigidus. aliquando est
p̄uus. aliquando studiosus. neq̄ est instantia de orōne. qz li
ret hec eadem orō. fortes sedet aliquñ est vera aliquñ falsa. tamē
hoc nō est sc̄m sui mutatōem sed sc̄m mutatōem rei: vt for
tes currit vel sedet. Et ideo nota q̄ verum ⁊ falsum sunt in re
bus vt in subiecto. ⁊ sunt in orōne vt in signo. Vñ equiuocat
modus essendi in cum d̄r verum ⁊ falsum esse in rebz ⁊ in orōe
Sic equuocatur susceptibile cum d̄r res est susceptibilis veri
et falsi. ⁊ orō est susceptibilis veri ⁊ falsi. Sicut equuocat susce
ptibile cum d̄r. vrina est susceptibilis sanitatis. ⁊ aial est suscep
tibile sanitatis. Vrina em̄ suscipit sanitatē qz significat eam.
animal vero qz est subiectum eius. Et ita hoc p̄prium nō con
uenit orōni sed soli substantie

De quantitate.

Quantitatis. aliud cōtinuū. aliud discretū. Quantitas
cōtinua est cuius partes copulantur ad eundem termi
num cōmunem: vt partes lineę copulantur ad p̄ctū.

Est aut̄ discreta q̄ntitas: vt numerus ⁊ orō. vñ due sunt spe
cies eius. Nō em̄ in numero est aliq̄s terminus cōmunis ad
quē partes numeri copulātur: vt in decē q̄nqz ⁊ q̄nqz. aut tria
et septē ad nullū terminū copulant̄ sed semp discreti sunt ⁊ se
parati. Est aut̄ numerus multitudo ex vnitatibz aggregata.
Similiter in orōne syllabe nō copulantur ad aliquē terminū
cōmunē sed vnaqueqz sepata est ab alia. Quantitatis aut̄ q̄nti
tate. alia linea. alia superficies. alia corpus. alia locus. alia tps.
Vñ q̄nqz sunt spēs eius. Quod aut̄ linea sit q̄ntitas continua
pater. qz partes eius copulātur ad terminū cōmunē sc̄z ad p̄
ctum ⁊ ptes superficie ad lineam partes corpis ad superficiem.
Partes vero temporis ad nunc vt preteritum ⁊ futurum ad
presens. Partes aut̄ loci ad eundem terminum copulantur
ad quē partes corporis copulantur

Proprietates q̄ntitatis sunt tres

¶ ¶ ¶

*est. dicitur q̄ntitas
quantitas
milla et dicitur*

His visis dicendum est de cōmunitatibus q̄ntitatis. Pri-
ma cōmunitas est. q̄ntitati nihil est contrariū: vt bicubico tri-
cubico vel superfi ciei nihil est contrarium. quia contrarietas
primo inest qualitatis. non omnibus. sed quibusdam. sed
quātitas non est qualitas. quare sequitur q̄ contrarietas nō
est in quantitate. Item quantitas non suscipit magis neq̄ mi-
nus. Non em̄ vna linea est magis linea q̄ alia. nec etiam nu-
merus ternarius est magis numerus q̄ binarius. zc̄ijs.

Proprium est quantitati s̄m eam equale vel ineq̄uale di-
ci: vt numerus est equalis vel ineq̄ualis alteri numero. z v-
num corpus est equale vel ineq̄uale alteri corpori. z vna li-
nea est equalis vel ineq̄ualis alteri linee

Daliquid vero talia dicuntur quecūq̄ hociūm quod
sunt aliorum d̄r vel quomodolibet aliter ad aliū: vt
duplū dimidiū duplū. z dimidiū duplū dimidiū. pater filiū pa-
ter. filius patris filius. vel sub habitudine alteri us casus: vt
maius maiore maius minus miore minus. similis sili similis.
vicinus vicini vicinus. Relatiuoz tres sunt sp̄s. quedā di-
cuntur s̄m eq̄parentiā: vt quecūq̄ eodē mō dicuntur: vt filius fili-
mili filius. equalis equali equalis. Alia s̄m sup̄positōez aliis
sicut d̄ns seruo. Alia vero s̄m sup̄positōem: vt seruus domio
supponit z filius patri. z dimidiū duplo. zc̄.

Due sunt cōitates z q̄ttuor pprietates relatiuoz.
Post hec sequunt cōitates z pprietates relatiōis

Prima cōitas est q̄ p̄trarietas est in relatiōe: vt s̄tus ē p̄tra-
ria vitio. cū vtrūq̄ eoz est ad aliq̄d. hoc aut nō p̄uenit omni re-
lacioni. duplo em̄ nihil est p̄trariū neq̄ triplo. **S**ecunda. re-
latiua suscipiunt magis z minus: vt simile d̄r magis z min⁹
simile z equale s̄l̄r. sed hoc nō p̄uenit omnib⁹ relatiuis. duplū
em̄ nondicitur magis z minus duplum neq̄ triplum magis
triplū. neq̄ pater magis vel minus pater. **P**rima pprietas.
relatiua dicunt ad p̄uertentiam: vt pater filiū pater. filius pa-
tris filius. **S**ecunda pprietas est. relatiua sunt simul natura. s̄l̄r
em̄ sunt duplū z dimidiū. pater z filius. **T**ercia pprietas est
relatiua posita seponit z p̄mpra se perimūt: vt si duplū edi-
midiū est. si pater ē filius est. si pater nō est filius nō est. **I**tem
alia definitio relatiuoz ē hec. Ad aliq̄d sunt q̄bus hoc ip̄m eē
est ad aliū quodāmodo se habere. Et hec ē definitio ppria rela-

*Est dicitur quod
quod dicitur quod
quod dicitur quod
quod dicitur quod
quod dicitur quod
quod dicitur quod
quod dicitur quod
quod dicitur quod
quod dicitur quod
quod dicitur quod*

*Est dicitur quod
quod dicitur quod
quod dicitur quod
quod dicitur quod
quod dicitur quod
quod dicitur quod
quod dicitur quod
quod dicitur quod
quod dicitur quod
quod dicitur quod*

*Est dicitur quod
quod dicitur quod
quod dicitur quod
quod dicitur quod
quod dicitur quod
quod dicitur quod
quod dicitur quod
quod dicitur quod
quod dicitur quod
quod dicitur quod*

tinorum **Quarta** sp̄ietas relatiuorum est q̄ p̄riū est relati
uorū. si q̄s definite nouerit vnū relatiuorū definite noscet z re
liquū: vt si q̄s definite nouerit qd̄ sit duplū. definite noscet id̄
cuius est duplū. Necesse est em̄ in vtroq̄ rōibz vtriq̄z vti
Qualitas est f̄m quā quales esse dicimur: vt f̄m albedine
dicimur albi. z f̄m colorē colorati. z f̄m iusticiā iusti.

Qualitatis quattuor sunt sp̄es

Prima species qualitatis est habitus z dispositio. Differt
aut̄ habitus a dispositōe. qz habitus p̄manens est z diutur
nior: vt sunt v̄tutes z scientie. Scientia em̄ difficillime ē mo
bilis a subiecto. nisi forte grandis permutatio fiat. vl̄ ab egrit
tudine vel ab aliquo huiusmodi circa scientem. Similiter ē
de v̄tute. Iusticia em̄ z castitas non facile permurantur. Di
sp̄ositiones vero dicuntur que de facili permurantur: vt ca
lor. frigiditas. egritudo. sanitas. vnde habitus dici possunt di
sp̄ositiones z non e conuerso. Nam illi q̄ habent habitū quo
dam modo sunt dispositi ad melius vel ad peius ad ea que ha
bent. s̄ dispositōes non sunt habitus. Unde habitus sic potest
definiri. **Habitus** est qualitas difficile mobilis a subiecto. **Di**
sp̄ositio vero est qualitas de facili mobilis. **S**ecunda sp̄es
qualitatis est naturalis potentia vel impotentia aliquid fa
ciendi vel patiendi: vt sanatiuus dicitur qui habet naturales
potentiam: vt nihil ab aliquibus accidentibus egritudinem
inferentibus patiatur. Et egrotatiuus dicitur qui habet nat
turalem impotentiam aliqd̄ patiendi. Durum autem dicitur
quod habet naturalem potentiam resistendi sectioni. Et mol
le quod habet naturalem impotentiam. qz cito secatur. Lur
fores autem z pugillatores dicuntur simul de ista sp̄e. non qz
exerceant actus suos. sed qz habent naturalem potentia hos
actus faciendi. **T**ercia sp̄es qualitatis est passio z passi
lis qualitas: vt ille qualitates que efficiunt in sensibus passi
ones: vt in gustu dulcedo amaritudo z similia. Et etiam ille
qualitates sunt in hac sp̄e que ab aliquibus passionibus ge
nerantur. vel facile vel difficile mobilibus z permanentibus
Sine em̄ nigredo ab aliqua passione naturali generetur siue
ab egritudine. siue ab estu. qualitas passibilis dicitur. **Q**uar
ta vero sp̄es qualitatis est forma z circa hoc aliqd̄ constans
figura vt dispositio cuiuscunq̄ corporis. sicut triangulatio.

*Qualia sup ad actum
sunt malis...
munitio subiecti*

quadrangulatio. rotunditas. curuitas. rectitudo

Definitio quglium

*Sic dicitur quod
in dicto dicitur
quod dicitur
et ignoraria*

Qualia vero dicuntur que s^m hęc denominatiue dicuntur vel quomodolibet aliter ab his: vt a grāmatica grāmaticus. a iusticia iustus. Vel que dicuntur ab aliqua qualitate non denominatiue eo q^d nomen non est ipositu ipsi qualitati: vt cursor pugillator. Et nota q^d cursor z pugillator capiuntur duplr. Uno modo dicuntur ab arte currendi z pugillandi. z sic sunt in p^ma specie qualitatis. qz iste artes sunt habitus. Alio modo d^r cursor non q^d habet artem currendi sed qz habet naturalem potentiam ad actum currendi. Et dicitur pugillator non q^d habeat artem pugillandi. sed quia habet naturalem potentiam ad actum pugillandi. Et isto modo dicunt^r qualia ab istis naturalibus potentijs. sed non denominatiue. eo q^d nomina non sunt imposita istis naturalibus potentijs a quibus dicuntur qualia. Et sic cursor z pugillator sunt in secunda specie qualitatis. Alia autē dicitur qualia nō denominatiue. non qm̄ nomen non est impositum qualitati. sed qm̄ quale nō participat illud nomen: vt studiosus a virtute. z sic sunt tres modi sumendi quale a qualitate

Due sunt cōitates q̄litaris z vna pprietas

*Sic dicitur quod
munitio sup dicitur
et dicitur*

Prima cōmunitas est q^d cōtrarietas inest q̄litaris: vt albedo cōtrariat nigredini. iusticia iniusticie. hoc autē nō est ppriū qualitati. figura em̄ non habet contrarium. neqz mediū coloris: vt rubedo blauedo. Et sciendum si vnū cōtrarioz fuerit quale reliquum erit quale: vt iusticia est qualitas. ergo iniusticia. iustū est quale ergo iniustum. Secūda. qualitas suscipit magis z minus. d^r em̄ iustus magis vel minus iustus sic z grāmaticus. sed hoc nō est ppriū qualitati. nam quadratū nō suscipit magis neqz minus neqz circulus neqz quadrangulatio neqz circulatio. Tercia ppriū est qualitati s^m eam simile vel dissile dici: vt albus albo similis dicitur. z iust⁹ iusto. sed albo nigro dissimilis dicitur.

*Sic dicitur quod
superior in vno q̄
alio q̄ in alio*

*Sic dicitur quod
munitio sup dicitur
et dicitur
et dicitur
et dicitur
et dicitur*

Etio est s^m q^d a in id q^d subicit agere dicimur: vt secans aliq^s d^r agere in eo q^d secat. vñ sectio est actio et s^m sectoem agit secas in eo q^d secat. z pcussio est actio. p²⁰⁹ prium est actionis ex se inferre passionē. Recipiūt autē agere z pati contrarietatem. calefacere em̄ est contrarium ei quod est

frigidum facere. ⁊ delectari est contrarium ei quod est tristari
Recipiunt agere ⁊ pati magis ⁊ minus. Calefacere em̄ magis
⁊ minus dicitur ⁊ calefieri magis ⁊ minus. ⁊ similiter de
lectari ⁊ tristari

Passio est effectus illatioꝝ actionis: vt calefieri infer-
tur calefacere. Proprium autem passionis est p̄mo in
ferri ex actione. Item passio non est in agente sed patiente. De
reliquis autem per p̄us dicta sufficiant

Que sequitur nō sunt de textu Petri hyspani
Quando est quod extra adiacentia t̄pis in re t̄pali dery
linq̄tur: vt hodie esse cras fore. Duplex est quando. scz
simplex ⁊ compositū sicut duplex est tempus. Tres sunt pro-
prietates quando. Prima est quando non suscipit magis ne-
q̄ minus. Secunda quando nihil est contrariū Tercia quā-
do est in omni illo quod incipit esse in tempore

Bi est circūscriptio corp̄is locati a loci circūscriptōe p̄ce-
dens: vt in ecclā esse vel in foro esse Et diuidit̄ q̄ddam est
vbi simplex ⁊ est illud q̄d a simplici loco p̄cedit: vt est loc⁹ p̄-
torum. Et quoddam est vbi compositum. ⁊ est q̄d a loco cō-
posito p̄cedit. Proprietates vbi sunt due. vna est q̄ vbi nihil
est cōtrariū. sc̄da est q̄ vbi nō suscipit magis neq̄ minus. hoc
est q̄ vbi nō suscipit intentionem ⁊ remissionem

Positio est q̄dam p̄tius situs ⁊ ḡnatiois ordiatio: vt sessio
statio Tres sunt p̄prietates positōis. Prima ē q̄ positio
nō habet cōtrariū. Sc̄da. q̄ positio nō suscipit magis ne-
q̄ minus Tercia. p̄tius est positioi subst̄tie p̄cie assistere

Habitus est corporum ⁊ eorum que circa corpus sunt
adiacentia: vt truncatum esse. loriatum esse. Tres
sunt proprietates habitus. Prima est. q̄ habitus suscipit ma-
gis ⁊ minus: vt equus est armatio: pedite. Secunda. habit⁹
non habet contrarium Tercia est q̄ habitus semper est in plu-
ribus. scz in habente ⁊ habito

De q̄ncz postpredicamentis
Scitur aut̄ alterū alteri opponi quad̄uplt̄. Oppositorū
em̄ quedā sunt relatiōe opposita: vt dñs seruus. pater fili-
us. duplum ⁊ dimidium. Quedam contrarie opposita: vt al-
bum nigrum. Quedam p̄uatiue opposita: vt p̄uatio ⁊ habit⁹
visus. cecitas. auditus. surditas. Quedam contradictorie op-

posita: vt affirmatio ⁊ negatio sedet ⁊ non sedet. ¶ Relatiue
opposita dicuntur quecuq; ea ipsa que sunt oppositorum di
cuntur: vel quomodolibet aliter ad ea: vt duplum ⁊ dimidiu
um. discipliatum ⁊ disciplina. ¶ Contraria sunt que sub eode
genere posita sunt. ⁊ maxie a se iuicem distant. ⁊ eidem suscep
tibili vicissim sunt a quo mutuo se expellunt. nisi alterum iny
sit a natura: vt albedo in cygno. ⁊ nigredo i coruo. Caliditas
aut non est i igne vt accns in subiecto. imo vt substãtiale in eo
cuius est substantiale. sicut sunt quedã que cadũt in definitõ
ne alicuius nõ fm pdicatõem. sed magis vt pncipiũ alicuius
sicut punctus in definitõelince ⁊ vnitas in definitõenumeri
Et iste modus essendi in cõtietur sub quarto nõ s; que vna
queq; pars definitõis est in suo definito. ⁊ sic ignis nõ est sub
iectũ caliditatis. sed materia ignis est subiectũ eius. hec em sa
ceptibil est caliditatis ⁊ frigiditatis. Vñ caliditas est in ma
teria ignis: vt in subiecto. in igne vero nõ vt in subiecto. s; vt
substãtiale in eo cuius est substãtiale. q; cadit in definitõe ei?
Ignis em est corpus subtilissimũ ⁊ calidissimũ agens super
aera fm totã suã frutẽ. ¶ Diuatiõe opposita sunt que habent
fieri circa idem subiectũ ordie irregressibili ⁊ tpe determinato
a natura. Ordie irregressibili dico. q; ab habitu in puatõnem
deuẽire possibile est. sed nõ econuerso. Impossibile em est a pu
uatõe fieri regressum in hitum: vt visus ⁊ cecitas habent fie
ri circa oculũ. A visu contingit deuẽire in cecitatẽ. sed nõ econ
tra fm naturam ¶ Contradictio est cuius fm se non est dare
mediũ: vt esse ⁊ nõ esse. inter que non est medium

¶ Quinq; sunt modi poris

¶ Prius d; qnq; modis. Primo ⁊ proprie aliqd d; esse pus
altero fm tempus: vt hõ habens ånos quadragita. est por hõ
mie habente annos trigita ¶ Secundo modo d; aliqd pus
natura. vel a quo nõ cõuertitur subsistendi consequentia vt v
num est pus duobus. duobus em exũtibus mox consequens
est vnum esse: vt si duo sunt vnum est. ⁊ non econtra ¶ Tercõ
modo d; pus fm ordiem quedam: vt in disciplis pncipiẽ po
ra sunt conclusionibus. ⁊ in grãmatica lrẽ sunt pores syllab.
et in orõne prohẽmium est pus narratõe. ¶ Quarto modo d;
prius quod est melius ⁊ honorabilius. Consueuerunt enim
plurimi homines honorabiliores et magis dilectos apud se

dicere priores. Quinto dicitur prius. scz eorum que conuer-
tuntur in eifendi consequentiam. z alterum est quodammo-
do causa alterius z illud digne naturaliter prius dz: vt hec
res hoïem currere conuertitur cum hac orõe homo currit. Et
si hoïem currere sit verum hec est vera homo currit. z ecõtra.
Res aut est causa orõis vere de se facte z non e contra. Ab eo
em res est vel non est orõ dz vera vel falsa. Ergo hec res homi-
nem currere hoz est hac orõne homo currit. Isti modi cõtine-
tur in his s'lib. Tpe. natura. pus orõie dic. z honore. Causaz
causato dicimus esse prius. Nõ sunt de textu

¶ Tres sunt modi ipsius simul

¶ Simul dicitur tribus modis. ¶ Primo modo dicuntur si-
mul quorum generatio est in eodem tempore z neutrum eorũ
est pus neqz posterius. Et hec dicitur simul tempore: vt duo
gemelli nati in eodem tempore. s'lt' subiectum z propria pas-
sio. ¶ Secundo modo dicuntur simul quecunqz conuertuntur
et neutrum est causa alterius sicut quelibet relatiua: vt duplũ
et neutrum. pater z filius. z cõs. ¶ Tercio modo dicuntur si-
mul que equaliter conuiduunt aliquod genus: vt homo equus
leo. z cõ. que conuiduunt hoc genus animal. Et etiam differẽ-
tie diuidentes aliquod genus dicuntur simul: vt rõnale z ir-
rõnale. Isti duo vltimi modi dicuntur simul natura. Prius
mus autem dz simul tempore. Versus.

Tempore dico simul quorum generatio nunc est

Que conuertuntur dicimus esse simul

Suntqz simul spēs genus vnũ conuiduentes

¶ De motu

Motus sunt sex spēs. scz generatio. corruptio. augmẽta-
tio. diminutio. alteratio z in locũ mutatio. Genera-
tio est pgressio a nõ esse ad esse. Corruptio est pgressio ab eẽ
ad nõ esse. Augmẽtatio e' p'existẽtis q̃t'itatis maioramentũ
Diminutio est p'existẽtis q̃t'itatis minoramentũ. Alteratio e'
mutatio a contraria qualitate in contrariã qualitatem vel in
mediam: vt cum aliq̃d mutatur ab albedie in nigrediem vel
in medios colores. ¶ Motus aut in locum sex sunt spēs seu
differẽcie. scz ante retro sursum deorsum dextrorsum sinistros
sum. Ad omnes aut partes fit motus

Ab e' dicitur multis modis. ¶ Primo dicitur aliquis